

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserat
sprejema upravnitve v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekeplal se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava skan, izvzemši
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V upravnitvo prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 231.

V Ljubljani, v sredo, 7. oktobra 1903.

Letnik XXXI.

Liberalna farba.

Velblodji želodec pa glava naših liberalcev sta si res čudovito podobna. Oba preneseta, karkoli pride vanju. »Narod« naj spusti še večje neumnosti v svet, liberalcev se prime in če bi bilo še jasneje, da ne more biti res. Tako se godi dan za dnem, leto za letom, tako seveda tudi ob zasedanju kranjskega deželnega zbora. Sedaj še prav posobno! Pribijmo nekaj takih zanimivosti, da se ž njimi morda odpre, če je to sploh mogoče, tudi trda butica kakkega liberalca.

1. Preden se je sešel deželni zbor, je pisal »Narod«, da so vsled njegovega sklicanja klerikalci vsi preplašeni, da ne vedo, kaj bi storili. S svojim pisanjem je namerjal »Narod« prepričevati svoje bralce, kako zelo želi njegova stranka deželnega zbora in kako se ga naša boji. Pred par dnevi je pa začel druge strune. Prinaša namreč vesti, da bo deželni zbor odložen, in sicer — tako se dela — po za- slugi liberalnih poslancev. Penižek - Malovrhia da, ki se je zadnje soboto skuhala v »Narodu«, je imela očitno tale namen: Vi klerikalci, če ne boste v torek lepo pohlevno ubogali liberalcev in odložili orožje ter se jim udali, smo mi že preskrbeli, da ne bo deželnega zbora. Vlada je — po zelo naravnostni poti preko »Narodnih listov« — nam sporočila, da zaključiti deželni zbor, če se nadaljuje obravnavanje nujnih predlogov.

Pokličimo sedaj zadnjega pastirja z Blegaša in mu povejmo, kaj misli o tem: Klerikalci se branijo deželnega zbora in nanje se najložeje pritisne s tem, da se deželni zbor zaključí. Stranka, ki more oziroma mora to verjeti, mora shirati za bostjo.

2. Naši stranki so obetali »Narodovci« zelo živahno, da bo njihovih poslancev potrpežljivost ponehala in da že pokažejo našim, po čem je maslo. Namigavali so tudi, da se tak junaški čin izvrši v torek. Čakali smo in prišli sta dve izjavi: Vatal je Šve- gelj in je nekaj bral; za njim pa Tavčar, ki je na podlagi Švegljevih misli sestavil slovenski sestavek. Teh izjav jedro je bilo, da liberalci zahtevajo, naj se naši prej brezpogojno udajo v zbornico, predno je zagotovljena volivna reforma. Iz besedi, ki jim jih je odgovarjal dr. Susteršič, sklepamo po pravici, da sta liberalni stranki s svojim gla- sovanjem za nujnost predloga glede na volivno reformo hoteli samo naše vjeti. Včeraj so slišali, da se to ne bo zgodilo. Nam se silno čudno zdi, kako so prišli združeni li- beralci do svojih izjav, ko imajo vendar v ustavnem odseku najlepšo priliko, da spravi- jo v red deželni zbor. Dr. Susteršič je v svojem govoru naglašal mirno a odločno, da prej ne bo rednega deželnega zbora, preden se ne zagotovi volivna reforma. Liberalci so po ti njegovi izjavi glasovali za nujnost nje- govega predloga; priznali so torej, da je treba glede na volivno reformo nekaj storiti. In sedaj te izjave! Žlodej razumi to logiko!

Prizor za bogove je bil, ko je Svegelj govoril proti obštrukciji, Tavčar pa za kmeta. Svegelj je bil svoj čas v drž. zboru najtesnejše zvezan z nemškimi ob- štrukcionisti. In takrat se je šlo za pravice češkega naroda. Obštrukcijo proti tem pra- vicam je podpiral. Sedaj se gre za pravice

našega naroda. In dosledno je seveda zopet proti. —

Tavčar s svojim knofom pa za kmeta! O tem ne zgubljam nobene besede. Prizor je komičen in škoda slabiti moč te komike s kakim modrovanjem.

Se nekaj: v včerajšnji seji je dr. Tavčar zaklical dr. Susteršiču besedo s uro vež. Svegelj v borbi proti obštrukciji, Tavčar ve- liki vojščak za olikan in fin ton — evo, ljubi liberalčki, spravite to v svoje glavice! Nam vplivajo ti prizori samo na trebušno mrenico in jo pretresajo še bolj, kakor be- rilo o junaških činih rajnega Kljukca.

3. Iz za deželnozborskih kulis smo zve- deli sledeče: Včeraj popoldne je bil sklican finančni odsek. Pri tem odseku so si libe- ralci razdelili vse količkej važne referate; v večini so, torej je to umljivo. A pri tem so sklenili, da ne bodo v odseku nič poročali, dokler ne pride vanj deželni proračun, to se pravi, dokler se naši poslanci ne udajo. Referate prevzeti in ne poročati, to je najnovejšo! Za gospodarstvo v deželi so odgovorni edino le liberalci, ki so v ve- čini. To so tudi priznali, ko so sprejeli re- ferate. A delati nečejo. Čla vrsta prošelj bi se lahko v najkrajšem času rešila. Naši po- sanci so bili pripravljeni sodelovati v tem oziru in pomagati bednim prosilcem. Libe- ralci pa tudi bede manj uvažujejo, nego svoj boj proti nam. Ali se bo posvetilo kedaj li- beralnim volivcem? — O nas že dobro pol- drugo leto kriče, da zaviramo rešitev pro- šenj bednega ljudstva. Včeraj se dokazali, kdo je vzrok, da se ne rešijo. Prosvitci po- znajo sedaj adresu, kamor naj se obrnejo. Liberalni člani finančnega odseka imajo v rokah njihove prošnje in se igrajo ž njimi. Vprašujemo: ali ni to najgorji način obštruk- cije? Večina, ki obštruiira — tega še svet ni videl. Kranjski liberalci so to zmogli!

Mi smo navedli dejstva, ki jih nihče ne more utajiti. Zapisali smo jih za pametne ljudi. Komur je »Narod« infiltriral možgane s svojo gnojnico, tak je tako ali tako ne- ozdravljiv. Vreden je, da ga »Narod« farba! In mi nimamo nič proti temu.

Iz deželnih zborov.

V včerajšnji seji je češki deželni zbor izvolil komisijo 24 članov, ki bo iz- gotovila načrt o razširjenju dežel. volivnega reda. Komisija je izvoljena na polovico iz kurij, na polovico pa iz zbornice. Na gale- riji so soc. demokratje priredili veliko de- monstracijo za splošno in enako volivne pra- vico. Deželni maršal je dal izprazniti ga- lerije.

Iz deželnega zbora Nižjea vstrijs- kega poročajo: Člani nemške ljudske stranke so sklenili, da bodo zopet zahajali v seje in da izdajo v tem obziru izjavo vo- lilecem.

Poslanec Strohbach in tov. so ulo- žili interpelacijo radi vsprejema neke depu- tacije dunajskih liberalcev po predsedniku kazenskega sodišča radi sestavljanja porot- niških listin. Mej čitanjem te interpelacije je prišlo do hrupnih mejklicev. Interpelacija povdarja, da izjava rečenega predsednika po- menja udarec v obraz zastopstvu večine glav- nega mesta.

Poslanec Bielowhawe je bil po- zvan na red radi besede »Schwindel« (le- parija). Poročilo o dež. zavodih za umobolne je bilo odobreno.

Koroški deželni zbor je imel včeraj sejo, v kateri je rešil razne računske zaključke. Deželni poslanec Abuja je obolel.

V štajarskem dežel. zboru je včeraj dr. Dečko predlagal regulacijo

Savinje pri Celju. Poslanec Einspiener je predlagal, da morajo deželni uradi svoje potrebsdine naročevati samo pri doma- činih.

Ogrska.

Cesar se pogovarja s Szello, o katerem se sodi, da bo prihodnji ministrski predsednik. Szell bo le nerad prevzel zopet mesto ministrskega predsednika, a ker je vsak drug sedaj skoro nemogoč in ker je tudi cesar uvidel, da ne more vzdržati He- dervarya, do katerega ima veliko zaupanje, se bo Szell pač udal.

Szellov program bi bil isti, kakor Khu- enov vzdržanje Körber Szellovega dogovora in v vojaških vprašanih one koncesije, ka- tere je dobil Khuen Hedervary.

Opozicijo bo skušal pridobiti s koncesi- jami izven vojaških zadev. Ni pa izključeno, da kralj poveri Szellu za sedaj samo nalogo, da v družbi s Khuenom posreduje z opozi- cijo. Od Szella tudi pričakujejo, da bo pri- pravil liberalno stranko do tega, da se ne bo držala svojega sklepa, ki se je glasil, da ne odobri nobenega ministrskega predse- dnika, kateri ne obsodi Körberja. V Budim- pešti zatrjujejo, da ima Körber sedaj stališče nekakega kancelarja, ki vodi vodi vse skupne zadeve, ker se je Goluchowski posvetil samo vodstvu zunanjih zadev. Težave bo tudi Szell imel z predsednikom zbornice Apponyjem, ki hoče krono prisiliti, da njemu izreči mi- nistrsko predsedstvo.

Čuje se torej tudi, da Szell ne bo hotel toliko časa prevzeti ministrskega predsedstva, dokler ne bo na mestu zborniškega pred- sednika drug mož.

Del opozicije, katero vodi Ugron stoji neomajano na stališču, da brez madjarskega armadnega povelja ne preneha z bojem. Po- polnoma mogoče je torej, da razni okraji, ki na Ogrskem volijo politične uradnike, prepovedo uradnikom izvršiti nabore. V tem slučaju bi vladar poslal v te okraje svoje kraljeve komisarje, ki bi okrajem odvzeli upravo in bi brez dovoljenja zbor- nice dobili vojaške novince.

Kaj se bo razvilo iz sedanjega zamota- nega položaja pač nihče ne ve. Nekateri pra- vijo, da je vladar pripravljen nastopiti s strogimi sredstvi.

Iz Budimpešte se poroča nekaj jako čudnega. Častnikisopričeliz vo- jaštvom govoriti samo ma- djarski. Namesto nemških na- pisov, odredb i. t. d. postav- ljene somadjarske. Pravijo, da je to odredil vojni minister.

Velike demonstracije v Szegedinu.

Včeraj so Madjari praznovali spomin smrti 13 aradskih mučnikov. Pred Košuto- vem spomenikom v Szegedinu je zjutraj le- žal venec z napisom: »Vojaki, katere so pri- držali, Tvojemu svetemu spominu«. Takoj dopoldne je zapovedal vojaški poveljnik Čalany venec odstraniti in ga prinesiti v mestno hišo. Po rekviziji, ki se je daroval za padle žrtve, je velikanska množica pod vo- dstvom posl. Poleraerja šla pred mestno hišo in prisilila mestnega glavarja, da jim je izročil venec. Množica je nato obesila ve- nec na Košutovo sabljo.

Ob 3. uri popoldne sta prikorakali dve stotniji vojakov pred spomenik. Velika mno- žica ljudstva se je nakrat zbrala ondi. Nek vojak je stopil na spomenik in je vzel ve- nec, nakar je vojaštvo z vencem odkorakalo. Množica je sledila vojaštvu. Nakrat je pri- letel iz množice kamen in nevarno ranil ne- kega vojaka. Množica je pričela z demon- stracijami proti vojaštvu, kateremu je zapla- pot v vojašnico. Končno so vojaki prodrli v vojašnico. Ljudstvo je burno zahtevalo, naj se venec izroči nazaj. Ker ni bilo odgovora, je množica pričela s kamni bombardirati vo- jašnico. 30 oken je razbitih. Vrata vojašnice so se odprle in pod poveljstvom stotnika Dominika sta dve stotniji z nasajenimi bajonetmi šle proti množici ter izpraznili trg.

Demonstracije so se po mestu nadalje- vale. Na stanovanjih častnikov so razbita okna. Magistrat je sklenil po deputaciji za- htevatil od vojaštva, da izroči venec nazaj

ter pri vladi protestirati. Včerajšnja demon- stracija v Szegedinu je imela povse revolu- cionarni značaj. Iz množice so bili oddani tudi strelji. En častnik in pet vojakov je ra- njenih. Nato so vojaki enkrat ustrelili. Več oseb je aretiranih. Magistrat je izdal prokla- macijo, v kateri prosi prebivalstvo, naj bo mirno.

Hrvatska stranka prava.

Združena hrvatska opozicija se kakor znane, organizira ravnokar v tej stranki. Osrednji odbor hrvatske stranke prava je imel predvčeršnjim svojo sejo, v kateri je izvolil predsednikom saborskega kluba in predsednika stranke g. dr. Š. pl. Bresz- tyenszkeja.

Nadaljnji sklepi se dobesečno glase:

I. Čista stranka prava, pošto je pri- hvatila program od g. 1894, ako se izjavi, da usvaja zaključke skupštine hrvat. stranke prava, držane dne 29. siečnja g. 1903, može da stupi u hrvatsku stranku prava i u je- dinstvenu organizaciju za zajednički rad.

II. Obzirom na neke novinske glasove, kao da su se izaslanici čiste stranke prava usuljali u središnji odbor hrvatske stranke prava u svrhu, da saznadu tajne odbora, pa ih onda izdadu bivšemu banu grofu Heder- varyu, čitaju središnji odbor hrvatske stranke prava na naročitu želju zastupnika čiste stranke prava:

1. da je upravo iz središnjega odbora hrvatske stranke prava jošte prošle godine potekao poziv na čistu stranku prava, neka izaslahe svoje izaslanike u odbor, i

2. da mu o izdavanju tobožnjih tajna nije ništa poznato.

III. Središnji odbor hrvatske stranke prava sudjelovat će kod otkrića spomenika dru. A. Starčeviću po članovima svoga pred- sjedništva: gg. dr. S. pl. Bresztyenszkomu, predsjedniku dr. Marijanu Derenčinu, njegovu zamjeniku i dru. Augustu Harambašiću, biljež- niku, kojima se mogu pridružiti članovi središnjeg odbora. Predsjednik će u ime hrvatske stranke prava položiti vienac na spomenik.

Ako se bo prihodnjo nedeljo čista stranka prava spojila s hrvatsko stranko prava, ki je popolnoma nova stranka in ima namen združiti v krepki organizaciji vse hrvatske opozicijonale, tedaj bo to srečen dan za Hrvatsko in tudi za Slovenijo.

Novi srbski ministrski predsednik

Gruić je jeden najuglednejših srbskih diplo- matov in je bil zadnjih deset let diploma- tični zastopnik Srbije v Petrogradu in Cari- gradu. Zadnjikrat je bil Gruić ministrski predsednik leta 1894 za vladanja kralja Ale- ksandra in je podal ostavko, ko je doznal, da je kralj Aleksander razkralja Milana po- zval iz Pariza v Belgrad, da ga postavi na čelo srbske vojske. Gruić se zadnjih let ni vmešaval v srbske notranje politične zadeve in vživa ugled pri obeh radikalnih strujah.

Iz brzojavk.

London. Ministrstvo se je tako-le izpopolnilo: A.usten Chamberlain, finančni minister, Alfred Littleton, kolonijalni tajnik, John Brodrik, taj- nik za Indijo, Graham Murray, taj- nik za Skotsko, lord Stanley, poštni mi- nister, Arnold Forster, vojni mi- nister.

Praga. V gosposko zbornico bodeta poklicana predsednik praške trgovaške zbor- nice Rivaan Neumann iz Libere.

London. Lord - predsednik tajnega sveta vojvoda Devonshier je demisi- joniral.

Rim. Minister mornarice Morin je določil, naj tri križarke krožijo po rudečem morju.

Belgrad. Bivši vojni minister pol- kovnik Solarević je imenovan guver- nerjem prestolonaslednika Jurija, in polkov- nik Mašin je imenovan divizionarjem v Belgradu.

Sofija. Vstaja v Makedoniji se vedno bolj širi. Skoro vsa poslopja v okraju Serres

so požgana. Vas Djumabala je z dinamitom razdejana. Turške čete so vetaši na raznih krajih zapodili v beg. Pri Nerokropu je bilo strahovito klanje in so bili Turki pogubljeni v beg. Vojašnica je razstreljena v zrak in tudi ostala poslopja so razrušena.

Brno. Prvi natis vavolovanskih razglednic izdajatelja Melihaveka na Velehradu je vlada zaplenila.

Bukarešt. Ivan Slavici, bivši izdajatelj rumunske »Tribune«, ki je moral radi preganjanja pobegniti na Rumunsko, je iz Budimpešte poslal Rumuncem oklic, v katerem poziva Rumune, naj podpirajo Habsburžane proti madjarski predrznosti in naj zvesto stojijo pod črno rumeno zastavo.

Belgrad. Kralj je bivše ministre odlikoval z redovi.

Pariz. Stavka tekstilnih delavcev v Armentieresu in Halluinu se nevarno širi. Stavka 25.000 delavcev, a število stavkajočih bo skoro gotovo naraslo na 50.000.

Belgrad. Novo ministristvo se je včeraj predstavilo kralju. Danes v sredo je bila skupščina s kraljevim prestolnim nagovorom slovesno otvorjena. Kralj se ni spominjal dogodkov dne 11. junija in afere v Nisu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. oktobra.

Liberalna nesramnost. V včerajšnji seji kranjskega deželne zboru je predlagal Luckmann naj bodo vsak dan seje, po tem ko je že deželni glavar izjavil, da bo danes (v sredo) ob 10. dopol. seja ustavnega odseka. Dežel. glavar se je torej dosledno izrazil proti Lukmanovemu predlogu in je odredil bodočo sejo za v petek. Vseled tega je nastal grozovit vrišč. Kričal je Ferjančič, kregal se dr. Tavčar, dr. Majaron, Schwegel, Schaffer in njihovi drugovi. Glavar je izjavil, da je dolžan braniti zakonite pravice dežel. glavarja. Po sklepu seje so se godile zanimive reči: Schwegel je vpil, da je postopanje glavarjevo preloमित v ustave in zahteval, naj glavar odstopi. Župan Hribar, ki ima sam posla s poslovniki, je zatrjeval: Glavar ima prav. Tudi Tavčar je mimogrede polglasno izustil: Meni se tudi zdi, da ima glavar prav. Sinoči pa prinese »Slov. Narod« ostuden napad na dežel. glavarja, ki bi ne mogel nikjer drugje zagledati belega dne, razen v glasilu naših liberalcev. Glavarju očita, da je krivično postopal in na koncu popolnoma v tonu kakega pijanega šnopsarja zabesni te le besede: »Glavar, ki izrablja svoje pravice na ta način, da sam z odkladanjem sej ovira in preprečuje vsako delovanje dežel. zbora, naj se le pripravi, da zapiha enkrat vetrec, ki naredi konec temu početju in ki njega samega iz kraljevskih prostorov v deželnem dvorcu odnese v tisto raztrgano bajto, ki se imenuje Ajmanov grad«. Uboštvo raztrgane bajte torej očita glavarju. Če je to res, potem je to častno za moža, ki deluje dolgo vrsto let v deželni službi in jasen dokaz njegove nesebičnosti; če pa ni res, pa dokazuje barabski značaj »Narodovega« napada. A pojdemo k stvari! Poglejmo poslovnik! § 16. pravilnika slove tako-le: Deželni glavar določi na koncu vsake seje dan in uro prihodnje seje, on ustanovi z deželnim zborom vred sejin dnevni red, ter ga da v zbornici nabiti. § 2. slove: Seje deželni glavar ustanavlja, začenja in sklepa. § 33. dežel. reda, torej deželne ustave, ki se ne more izpremeniti razen z dvetretjinsko večino ob navzočnosti tri četrtine vseh poslancev, se glasi: Deželni poglavar seje ukazuje, začenja in končava. (Nemški: Die Sitzungen werden von dem Landeshauptmann angeordnet, eröffnet und geschlossen). Na deželno ustavo je glavar prisegel. Liberalci pa zahtevajo naj jo prelomi, naj se odreče ustavno zajamčeni svoji pravici. In to se zahteva v listu, ki mu je glavni urednik dr. Tavčar, deželni poslanec in deželni odbornik. Ali imamo kako tako oestro besedo, ki bi označevala to postopanje. Mi pribijemo: Schwegel se je kmalu po seji prepričal, da ima glavar prav, Hein je izjavil, da je po deželnem redu in pravilniku glavar v pravu, Hribar je to izrekel, Tavčar mu je potrdil. — »Narod« pa takopiše!! Ali

ni to lopovstvo, ki ga mu ni para! Najstrožje objektivnosti ne more našemu glavarju nihče odrekati. Kot glavar je vedno z vso resnostjo izkušal napraviti red v deželnem zboru in zagotoviti mirne razprave in kat. narodni poslanci pač ne morejo trditi, da je z njimi postopal premehek. Tako daleč pa značaj, kakoršen je pl. Detela, ne bo padel, da bi izdajal svoje pravice v prilog katerikoli stranki. Toliko ga poznamo! Mi vemo, kaj hočejo liberalci. Radi bi z nagajanjem pripravili dežel. glavarja, da bi odstopil in kakor dujemo, ima Hein že pripravljenega sladkogladkega možička za glavarско mesto, ki bi mu bil namestu opravičnika Schweglova priznalo vsem pravična beseda in Tavčarjeva sloveča objektivnost. Počasi, gospodje. Ti nađrti so od muh! Odtod izvira sedanja časninarska besnost proti glavarju. Radi blamaž, katere so liberalci včeraj doživeli, se nam tako duševno stanje, ki se kaže iz gorenjih besed, ne zdi nerazumljivo, vendar pa je značilno za veliko liberalno predrznost in domišljijo, s katero izvestna klika hoče razpolagati z mestom deželne glavarja. »Narodov« izbruh je vzbudil pri vseh pametnih ljudeh skrajno obsodbo, ker vsakdo g. glavarja pozna kot moža pravice. G. Malovrh naj si pa ne domišljuje, da bi se na njegov predlog nastavljali in odstavljali deželni glavarji. Liberalci so s tem svojim izbruhom le zopet pokazali, da jim je zvesto izpolnjevanje stanovskih dolžnosti nerazumljivo in da hočejo kljub jasnemu besedilu poslovnika terorizirati kat. naredne poslance, kar se jim pa seve nikdar ne bo posrečilo.

Kranjski deželni zbor. Včerajšnja seja deželne zboru je liberalce tako poparila, da si »Narod« ni mogel pomagati drugače, nego da je pisal, da se je dr. Susteršiču vse smejalo, celo galerija, dočim je res, da so liberalci delali silno kisle obraze in da je bil baron Hein ves bleđ, dr. Tavčar pa rudeč kakor rak in nervozen tako, da je v družbi z dr. Ferjančičem padel iz ene blamaže v drugo. Galerija je uprav viharo nad pet minut pritrdjevala dr. Susteršiču. Liberalci naj le nikar ne bodo predrzni, ker ljudstvo je iz včerajšnje seje videlo, da je liberalcem volivna reforma le komedija in da nočejo dati pravične volivne reforme ter da bo treba proti liberalcem še odločnejše nastopati, »Narodu« pa priporočamo, naj mirno spravi v žep velikansko blamažo, kajti v javni seji dežel. zbora je sam zastopnik vlade pripoznal, da so bile vse notice in članki »Narodovi« in »Tagespošte« o vladnih namerah zlagani in da je torej »Slov. Narod« metal nezadovoljnim liberalcem le peska v oči, ko je pisal, o vspehih imenitne taktike narodnonaprednih poslancev. Liberalci so res reveži, da se morajo pustiti od svojega glasila tako nalagati. Povod se obratno kaže vseh izborne taktike katoliško-narodnih poslancev. Liberalci delajo eno nerodnost za drugo. Sedaj so sklenili, da nočejo delati v odsekih in tudi ne v finančnem odseku, ki bi se bil moral izreči v nujnem predlogu dr. Susteršiča za pomoč bednemu prebivalstvu in pozvati vlado naj hitro pomaga. Liberalci so to odklonili, dasi se mudi pozvati vlado, da da dokler ima še kaj sredstev na razpolago. S tem so pokazali, da nimajo nič srca za ljudstvo, ker niti v takih slučajih ne morejo dušiti svojih strastij. Naši poslanci so pokazali svojno voljo pomagati prebivalstvu, liberalci pa so se zopet pokazali kot sovražniki ljudskih pravic in ljudskih koristij. Ljudstvo bo s takimi »prijatelji« že obračunalo! Če moremo torej govoriti o liberalni taktiki, tedaj moremo govoriti le o skrajno nerodni taktiki liberalnih poslancev, ki spravljajo svojo stranko v vedno večje zadrege in v vedno večje nasprotstvo z ljudstvom. — Prihodnja seja dežel. zbora bo v petek ob 10. uri dopoludne.

V pokoj je šel nadučitelj I. Gantar v Čatežu.

Državni poslanec vitez Berks, kateri je bil pred kratkim operiran, je toliko okreval, da bode mogel v nedeljo dne 11. oktobra t. l. na političnem shodu v Velenju poročati o svojem delovanju v državnem zboru.

Volivna preosnova v štajarskem dežel. zboru. Kakor znano, so slovenski poslanci in nemški katoliški poslanci vložili v štajarskem dežel. zboru predloge za spremembo deželne volivne reda, ki naj pomnoži število kmet-skih poslancev, da se uvede tajna in direktna volitev, da se ustanovi tudi četrt kurija. »Domovina« piše o tem: »Najznamenitejša točka v preosnovi dežel. volivnega reda je pa zahteva, katero povdarja zlasti tudi predlog slovenskih poslancev, naj se uvede po načinu kakor za državni zbor tudi v deželnem zboru takozvani splošni volilni razred, v katerem bi prebivalstvo brez ozira ali davke plačuje ali ne, po okrajih volilo za celo deželo še povrh gotovo število poslancev. Da se uvede ta splošna kurija, ti zahtevi hočejo vsaj navidezno ustredit vse stranke. Seveda vladajoči stranki hočejo ti kuriji prepustiti le kakih šest poslancev, dočim zahtevajo kmet-ski poslanci večje število. Ali se bode v tem oziru kaj doseglo in koliko, je še zelo negotovo, kajti nemške stranke bodo gledale na to, da bode na kmet-sko ljudstvo prišlo kar najmanj poslancev, na pol milijona Slovencev hočejo preračunati baje kar samo enega novega poslanca v splošni volilni kuriji. Če bi pa stvar bila taka, tedaj store Slovenci edino prav, ako v zvezi z nemškimi konservativci ob sklepanju zopet zapustijo deželni zbor in onemogočijo sklepanje o še krivičnejšem volilnem redu nego je dosedanji. Sklenemo pa lahko kratkoma, da od vseh poskusov volilne preosnove v našem dežel. zboru za nas Slovence ni nič ugodnega pričakovati in bi bila tudi velika zmota, sploh pričakovati pravico iz Grada. Najzdravejše načelo, katerega se držimo je pa, da neumorno delujemo za vsestranski narodni napredek doma na Spod. Štajarskemi kajti to bode najzanesljivejša in najtrdnjša podlaga naše boljše bodočnosti.«

Kaplan Janex Kozina. Iz Dolenje vasi smo dobili naslednje poročilo: Predvčerajšnjim popoldne je umrl v Dolenji vasi g. kaplan Janex Kozina. Komaj je nastopil svojo službo, — le 12 dni je bil kaplan v Dolenji vasi — že ga bolezen jetika hitro položila na mrtvaški oder. Rojen je bil 30. decembra 1877 in posvečen v mašnika 14. julija 1902. V nedeljo ob 10. uri je še levitiral v Ribnici pri cesarski maši. Ko je ob 2. uri popoldne domov prišel, se je vlegel ves truden v posteljo, pa že dve uri je zopet vstal rekoč, da ložej prenaša bolečine v prsih in odrobu, če se drži pokoncu. Vedno je zdihoval, da ga v prsih in po drobju peče. Začel je pljuvati kri. Noč je še mirno prestal pa brez spanja in večkrat je začel kašljati. Ponedeljek zjutraj se je še napravil, da bo šel maševati, pa odložil je mašno obleko, s težavo je šel domov ter se vlegel v posteljo. Slabost je bila vedno večja. Prejel je še sv. zakramente za umirajoče in nekaj minut čez 12 uro je sklenil svoje časno življenje. Pogreb je bil danes v sredo zjutraj iz farne cerkve v Dolenji vasi, kjer bodo sv. maše in potem so ga ponesli v njegovo rojstno faro v Ribnico, kjer je bila ob 10. uri zopet sv. maša in velike bilje, potem pa pogreb. Drugo sredo 14. oktobra bo 7. dan zjutraj ob 7. uri v Dolenji vasi in ob 10. uri zopet v Ribnici sv. maše zadušnice. Naj v miru počiva!

Nemški ulom v slovensko posest. Na mesto notarja Radaja v Mariboru je imenovan nemški notar. Tudi v Konjicah bo nadalje nemški notar.

Sleparije pri volitvah v gorenje-radgonski okraj. Slovenski dežel. poslanci so v štajarskem deželnem zboru vložili interpelacijo glede sleparij pri teh volitvah. Dobil je legitimacijo Bračkov pristaš Cernjavič, ki je volil za občino Hrastje-Mota, dasi ni bil volivni mož in je bil pravi volivni mož Jakob Mislea, ki bi bil volil s slovensko stranko. Če se glas Bračkovega privrženca Cernjaviča razveljavi, kar se po pravici pričakuje, mora se razpisati za kmečke občine nova volitev, ker je sicer na obeh straneh število glasov enako. Ker bode pa mesto Cernjaviča v tem slučaju volil Mislea za Slovence in ker tudi znani Muhič vseled sramotenja, ki ga je doletelo vsled iz

dajstva o Bračku noče nič več slišati, dobe Slovenci prav lahko večino v kmet-skih občinah in s tem tudi obenem večino v okrajnem zastopu, kjer že deset let gospoduje nemška stranka!

Desetletnica »Sloven. planinskega društva«. Slovensko planinsko društvo prosi, da se gospodje in gospe, ki se mislijo vdeležiti skupnega obeda o priliki desetletnice, pravočasno javijo odboru po dopisnici in sicer najkasneje do 8. t. m. Vnanjim vdeležnikom naznanjamo, da je v nedeljo 11. v gledališču opera Otello.

Pozor! Volitve v cestni odbor velikolaški so razpisane.

— Vrhnjske novice. Pred kratkim smo imeli požar v Verdu. Pogorel je le kozolec obložen s snom in žitom. Bil je menda last gostilničarja, pod čegar streho se večkrat pleše. — Kmalu dobimo vodovod. Delo hitro napreduje. Le v zadnjem času so začeli delavci nekoliko štrajkati. — Nova šola je že tudi pod streho. Sežidana bo prav udobno po najnovejših pedagogičnih in zdravstvenih pravilih. Celo kopališče bodo imeli otroci. Stroški seveda bodo tudi ogromni. Vsakdo ve, govori ljudstvo, »nove šole je treba, vendar nekako s lno drage«. — V nedeljo imamo navadni občni zbor »Katoliškega političnega društva« za sodnji okraj vrhnjski. Poročat pride g. poslanec Povše. Vsi somišljeniki prihitite v obilnem številu in pripeljite seboj še novih udov. Torej na svidenje v nedeljo ob 4. uri v našem »Katoliškem domu«!

— Govorice. V Vidmu izhajajoči list »La Patria del Friuli« piše, da se širi v Vidmu govorica, da je imenovan magr. dr. Faidutti za škofa v Poreču, poreški škof magr. Flapp da pojde za pomožnega škofa v Trident, a prošt v Gorici da postane predst. g. Sion. Tako »Patria del Friuli«. Ke smo pa že pri govoricah, naj pa še mi eno zabilježimo. Po Gorici se namreč govori, da postane v resnici magr. dr. Faidutti pomožni škof v Tridentu.

— Nesreča na železnici. Včeraj popoldne ob 1/3. uri je v zaseki pod Radovljico skočilo s tira šest vagonov od tovarnega vlaka. Tekli so čez pragove 1 kilometra daleč. En vagon je bil popolnoma razbit. Druge nesreče ni bilo. Zamude je vlak imel dve uri.

— Preskušnje vsposobljenosti za ljudske in meščanske šole se bodo pri c. kr. izpraševalni komisiji v Gorici začele dne 4. novembra t. l. ob 8. uri zjutraj. Prošnje morajo biti dopolnane rečeni komisiji vsaj do 15. t. m.

— Zopet otvorjeni promet. Jutri zjutraj zopet otvorijo promet na železniški progi mej Ukvami in Pontafijem. Brzovlak bo jutri zopet prišel voziti ter bodo potniki tako zopet imeli direktno zvezo z Italijo.

— Laški dijak sklicali so bili shod v ponedeljek zvečer v Trstu, kateri je bil, kakor pravijo laški listi, jako dobro obiskan in na katerem se je imelo sklepati, kakor spraviti kolikor mogoče veliko število laških dijakov v Inomost. Resnica pa je, da so na shodu sklenili, da radi prepičle vdeležbe prenesejo to zborovanje na nedoločen čas, ko pride več dijakov.

— Nesreča. Konj splašil se je dne 6. t. m. Šimnu Miheliču na Rodinah, fara Breznica. Kolo je šlo Miheliču večkrat čez njega in ga tako zelo poškodovalo, da bo težko ozdravil.

— Umrla je danes dne 7. oktobra v St. Vidu nad Ljubljano mati v. g. Janko Jovana, kapelana v Bohinjski Bistrici, gospar Marija Jovan v 59. letu svoje starosti. Priporočamo jo vsem prijateljem in znancem v hvaležen spomin in molitev! Rodovini naše iskreno sožalje.

— Rimanje. Deputacija Rimanjcev je bila predvčerajšnjim na tržaškem namestništvu ter je zahtevala, naj se reši njihova vloga za prestop v pravoslavje. Dal Bog, da bi Rimanjci uvideli da s tem storen jako nesrečen korak in da bi se dobil način, da se razmere v Rimanjih v okrilju katoliške cerkve z lepo poravnajo.

— Radi zadnjih občinskih volitev v Trstu bo razprava 28. t. m. pri administrativnem sodišču na Dunaju.

— Samomor orožnika. V nedeljo 4. oktobra se je na cesti iz Podrožja v Sario vstrelil orožnik Janex Ravšelj, rojen l. 1875 v Drenovem, okraju krškem. — Pri njem so dobili pismo, v katerem se poslovi od svojih tovarišev. — Vzrok samomoru je neznan.

— Podulo je danes posestnika Valentina Babnika v Preski. Nakladal je prst, katero je pošiljal na Jesenice. Bil je na mestu mrtev.

— Ogenj. Iz St. Jerneja nam pišejo: Ze zopet ogenj! Včeraj ob 9. uri dopoldan se je začel žalosten klic: v Grobljah gori! Ponesrečilo je pet gospodarjev. Mihatu Gorenc in Jožefu Lekše je pogorelo prav vse. Jožefu Rolih je ostal svinjak in ko-

zolec; Janezu Korošice je ostala hiša; Janezu Zagorcu pa samo kozolec. Vra požarna bramba Šentjernejska je bila takoj na kraju nesreče ter neumorno delovala, da ni bila nesreča še večja. Vsa čast in hvala ji. Pa tudi Kostonjevcani so bili hitro z brigadnico na mestu ter pomagali divji element lokalizirati. Bog povrni plemenito delo. Ker je sedaj taka suša, ljudje pa so bili večinoma po vinogradih in na polju, se je ogenj kaj hitro razširil. Sreča v nesreči je, da so omenjena poslopja na vzhodni strani vasi; ko bi bila na zapadni strani, bi bila šla vsa 47 hišnih številki broječa vas z cerkvijo vred. Ogenj je nastal, — pravijo — ker je nek fantalin vrgel še tlečo cigareto v hlevu prođ. Ponesrečeni so bili le za male svete zavarovani ter so nagle pomoči silno potrebni. Vsak darek se hvaležno sprejme. Hudo je, ako pride taka nesreča spomladi. A kdor v tem času pogori, ko so vsi pri delki do malega pod streho — dvakrat pogori!

— **Vojaški novinci** Iz Novega Mesta nam pišejo: Preveč korajže imeli so rekruti France in Janez Papež, Anton Mikič in Alojzij Stangel. Ti so dne 4. okt. pri Pogancih Janeza in Jožeta Učman-a iz Cerovca v pijanosti razburjeni pretepli in ju toliko poškodovali, da sta bila prepeljana v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo. Drug srboritnež iz Virčne vasi se pa tudi nahaja istotam, mesto da bi služil pri vojakih.

— **Hrvatske novice.** V zagrebškem občinskem svetu je občinski svetnik predlagal prečsno na vlado, da naj se tretjeletnike takoj odpusti domov. Predlog je bil izročen odseku. — Stavka krojaških pomočnikov v Zagrebu je končana. Pomočniki so dobili višjo plačo. — Letošnji mošt kupujejo zagrebški trgovci od kmetov zagrebske okolice staro vedro (56 litrov) po 8 kron. Tako cenjen mošt že davno ni bil. — Radi poverjenja 1160 kron v Stolnem Belemgradu se je ustrelil v Zagrebu Rudolf Bauer iz Budimpešte. — Ljudske knjižnice so ustanovili v Noski in Starem Grabovcu. — Kapucinsko Nadvojvoda Franc Salvator je odpotoval v Pariz. — Dijaki politiki. Iz Budimpešte se poroča: Ko je hotel pevski zbor gimnazije v Szatmaru na dan cesarjevega godu peti cesarsko pesem, začeli so učenci tako sikati, da je ravnatelj zapovedal, naj se s petjem neha. — Nesreča na železnici. Iz Petrograda se poroča: Na postaji sibirskje železnice Sima je skočil raz tir osebnih vlak. 3 osebe so mrtve, 5 lahko ranjenih. — Strajki. Iz Marzelja poročajo: Delavci tukajšnje tovarne za žveplenke so stopili v štrajk in zahtevajo cerkev na Reki bodo povečali. — Radiljubosumnosti je ustrelil po plesu v kraju Barleta pri Gospicu kmetijski fant Nikola Narančič Nikolo Gagula. — Varaždinsko drž. pravdnštvo toži 70 kmetov iz Kunovca radi zadnjih nemirov. — Stavka zidarjev v Oseku traja že teden dni. — Kraljeve himno so doslej zaključili na Hrvatskem: »S njenom snagom za viek složi — Stjepanove krune sjaj!«. Preteklo nedeljo pa so zapeli dijaki pri šolski maši v Oseku nakrat: »Hrvatske nam krune sjaj!«.

Ljubljanske novice.

Ljubljanski občinski svet

je imel včeraj po daljšem presledku zopet svojo sejo.

Privatni pedagoški tečaj.

Najvažnejša točka je bilo pač poročilo o dovolitvi kredita za otvoritev privatnega pedagoškega tečaja za absolventke mestne višje dekliske šole.

Mnogo absolutintj te šole se je namreč posvetilo učiteljevanju, a sedaj je znatnemu številu gojenk zaprta pot tudi na učiteljišče v Gerico, ker imajo ondi dovolj domačink, ki prenapolnijo odnotno učiteljišče. Zato je kuratorij mestne višje dekliske šole prišel na pametno misel ustvariti nekaj pedagoški tečaj, kjer bi se boljše gojenke proti odškodnini 10 kron na mesec privatno pripravljale za sprejemni izpit na učiteljišču. Občinski svet je pritrdil ustanovitvi takega tečaja, ako se oglasi saj 8 gojenk in je dovolil v ta namen letnih 800 kron. Velevažna točka včerajšnjega dnevnega reda je bilo tudi poročilo o pogojih

Za dovoljenje uvoza prašičev iz okuženih krajev Ogrske in Hrvatske.

V tej zadevi je vložilo ulogo na občin. svet tudi 19 klavcev, ki povdarjajo, da bi bilo, ako bi se to izvedlo, prešišje meso znatno ceneje.

Vlada je dovolila tako uvažanje v majhnih transportih od slučaja do slučaja pod pogojem, da se izključi vso možnost zanešenja kuge. Vlada zahteva, da mesto v ta namen napravi kontumacni hlev, kar mesto že ima in da se na tehničnici v klavnici tehtajo samo taki prašiči, ki klavnice več ne zapuste, kar se itak že sedaj z malimi izje-

mami godi. Nadalje vlada zahteva desinficiranje osebja in da si mesto nabavi transportni voz, ki bo prevažal prašiče od kolodvora v klavnico.

Občinski svet je sklenil naročiti tak transportni voz za ceno 1000 do 1200 K.

Napad na domače obrtništvo.

Poročevalec o tej zadevi je bil dr. Bleiweis, ki je dejal, da transportnega voza ne kaže naročiti pri domačih obrtnikih, ker bi napravili kaj takega, kar bi ne bilo umestno. Dr. Bleiweis res nizko ceni ljubljansko obrtništvo, da meni, da v Ljubljani ni obrtnika, ki bi bil sposoben napraviti tak transportni voz. Obrtniki si bodo tega gospoda dobro zapomnili. Zato, da se delo izroči kakemu domačemu obrtniku sta govoriča obd. svetnika Predovič in Kozak. Očd. svetnik Predovič je priporočal, naj bi se od vsakega prašiča v transportnem vozu pobirale pristojbina 20 v.

Nedeljski počitek.

Občinski svet je sklenil, da se petičiji proti nedeljskemu počitku, katero hoče vložiti društvo trgovcev na Nižje Avstrijskem, ne pridruži. (Konec prih.)

Za ljubljansko pokopališče je baje odločen prostor na ljubljanskem polju za Janeževimi nasadi hmelja. Kakor čujemo, bi Ljubljaničani imeli rajše pokopališče v Stefanji vasi. kamor jim je že davno priljubljen sprehod k božjemu grobu, in prav bi bilo, da bi merodajni faktorji uvaževali te želje, ker proti ljubljanskemu polju se bode mesto še širilo, in vesti, da bi bil v Stefanji vasi moker svet, tudi niso resnične. Izkopavanja so dognala ravno nasprotno. Pri Stefanji vasi tudi ne bo treba stroškov za predar pod železnico, in posestnica, ki se je upirala prodati svet, se sedaj tudi več ne upira. S pokopališčem v Stefanji vasi bi se znatno povzdignil promet na zapuščenih Poljanski in sv. Petra cesti, zato toplo priporočamo, naj merodajni krogi resno mislijo, da se novo pokopališče zgradi v Stefanji vasi.

Mestnim inženirjem je imenovan prov. dež. inženir g. Matko Prelovšek.

Kdo bo načelnik ognjegasnega društva? V neki gostilni v Florijanskih ulicah so se včeraj zvečer trije gasilci sprli zaradi vprašanja, kdo naj bode načelnik pož. brambe. Dva gasilca sta šla potem iz gostilne, zunaj pa sta pričakala tretjega in ko je prišel, sta ga zgrabila, vrgla na tla ter ga pretepla, da je na glavi in rokah poškodovan.

Bivši »Katoliški Dom« v Ljubljani danes še ni bil prodan na dražbi, ker je g. Supančič ustavil dražbo, ki se torej vrši pozneje.

»Društvena godba« priredi jutri dne 8. oktobra v restavraciji pri Vosperniku (»Katoliški Dom«) društveni koncert. Začetek ob 8. uri zvečer. Člani vstopnine prosti, nečlani plačajo 40 v.

Prihodnje skušnje učiteljske usposobljenosti za ljudske in meščanske šole se prično v Ljubljani 3. novembra.

Slike o povodnji na Koroškem v Ljubljani. V izložbi knjižarne gosp. Schwentnerja v Ljubljani se vidijo tri slike, katere kažejo en del po povodnji uničene vasi Ukve v kanalski dolini na Koroškem. Te slike dajejo pregled, kako žalostno izgleda to na lici mesta. Hiše, pri katerih se vidijo okna, predstavljajo prej enonadstropne hiše. Rojaki, ne zabite svojih revnih sobratov na Koroškem in v ta namen prosijo pomožni odbor slovenskega omizja v Beljaku za te nesrečne kmete nadaljnjih milodarov v denarju, obleki ali živežu, katere sprejema g. Ivan Hochmüller, uradnik, Beljak, Hans Gasser Platz 2.

Izseljevanje Včeraj zvečer odpotovalo je v Ameriko 117 oseb in sicer 76 s Hrvatskega in 41 s Kranjskega.

Za delom. Na Gorenjsko k zgradbi železnice se je odpeljalo včeraj 46 Madjarov, na Westfalsko pa je odšlo 11 Hrvatov.

Huda služkinja. Služkinja Atbina Maček v službi pri ključarju Francu Veber na Trnovskem pristanu št. 4, je včeraj dopoldne 17 mesecev starega sina svojega gospodarja s palico tako pretepla, da ga je telesno poškodovala in so morali poklicati zdravnika.

Književnost in umetnost.

* Slovensko gledališče. Nekako skeptično smo pričakovali sinočnje prve operne predstave v tej sezoni. In to tudi ne brez vzroka. Kdor je imel kedaj priliko slišati Verdijevega »Otello« v večjih gledališčih, ki razpolagajo z najboljšimi močmi in največjim gledališkim aparatom, mora priznati, da je treba mnogo poguma spraviti to opero v naših razmerah na oder. A strah naš se ni uresničil, ravno nasprotno, reči moramo, da smo bili prijetno iznenađeni. Vsebine opere nam menda ni treba ponavljati, vsaj je tako že obče znana in tudi naš list jo prinesel ob kratkem pred

dvema dnevi. Zadostuje naj, ako kritikujemo samo sinočno izvajanje.

Glede godbe bi omenili, da se ji je sicer poznalo, da je imela za opero več skušenj, a želeli bi še več preciznosti zlasti v piano-partijah, kjer je marsikak stavek popolnoma temen ostal. Tudi spremljevanje je bilo mnogokrat preglasno, da solisti niso mogli priti do veljave.

Vse priznanje pa moramo izreči gosp. Orzelakemu. Njegov v resnici orjaški tenor očarati mora vsakega; a največ vredno je to, da je jednako simpatičen v nežnem pianissimo kakor v polnem fortissimo. Ta gospod je gotovo najboljša moč letošnje sezone. Zvesta družica bila mu je gdč. Skalo v a. Tudi ona razpolaga z obsežnim, jako prkupiljivim glasom, ki zveni zlasti lepo v nižjih legah. Tudi Jago g. Angeli-ja nam je jako ugajal, a zdi se nam, da mu ne bi bila na kvar maska, ki bi se bila še bolje ujemala z značajem, ki ga je imel predstavljati. Zdel se nam je nekako prenežen po vsej svoji vnanjosti.

Jednako zadovoljni pa nismo bili z ostalimi igralci. Rodrigo in Cassio pač nista bila kos svoji nalogi ne glede svojega glasu, še manj pa v svoji igri. In v tem je bil, žal, največji nedostatek sinočne predstave, ki je v ostalem tako dobri utisek pokvaril. Tudi pri zboru smo opazili parkrat nekoliko negotovosti, zlasti že takoj v začetku. Upamo, da bo prihodnja predstava te opere, katero želimo še mnogokrat slišati v našem gledališču, še bolj vspela. — Omenjamo še, da je bilo gledališče, vsaj kolikor je bilo mogoče videti, popolnoma razprodano. In to je tudi prav. —x.

* **Repertoar slovenskega gledališča.** V petek, 9. t. m. se ponovi prvič nova opera »Otello«. — V nedeljo, dne 11. t. m. sta dve predstavi: popoldne ob pol 3 uri se igra prvič v sezoni ljubeznjiva pravljica »Pepelka« (v naslovni ulogi nastopi gdč. Kreisova), zvečer pa se igra prvič burleska s petjem in plesom O. Fastra »Le pa Lida«.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Mrtvega tožijo. Podjetnik proge nove železnice od Ljubnega do St. Petra Josip Muzika je meseca junija umrl. Muzika toži 79 delavcev, češ, da jim še dolžan 1400 kron. — Ponarejalci denarja. V Budimpešti so prijeli železniškega delavca Gregorja Pataki in še dva druga, ker so ponarejali denar. — Buri. Iz Londona se poroča: Botha je na nekem shodu poročal, da se je v Evropi nabralo za Bure 130 000 funtov šterlingov. Ta svota se je razdelila med Kapsko, oranjsko naselbino in Transval. 30.000 funtov šterlingov se bode porabilo za vzgojo otrok. Onih 15.000 funtov šterlingov, katere je Delarey poslal, niso všteti. Botha je na shodu vspodbujal Bure, naj ohranijo neodyvnost, in sicer tako, da gojijo svoj materini jezik. — Atentati blaznih? Iz Londona pišejo: V »Beli palači« v Washingtonu je bilo, odkar se je predsednik Roosevelt vrnil, že šest blaznih prijetih. Elliott, katerega so prijeli, ko je hotel udreti v palačo, je rodom Svedec in mehanik v Minneapolis ter strog socialista. Ker so ga pa zdravniki spoznali za blaznega, bil je izročen washingtonski blaznici. — Zboljšanje svojega položaja. — Na svojo ženo je streljal in jo težko ranil na Dunaju 42letni izdelovalec srebrnega orodja Adalbert Koster. Nato je samega sebe vstrelil. — 18letna morilka. V vasi Czanytelek je neko 18letno dekle umorilo triletnega dečka ter ga zagrebla v gozdu. — »Narodni Listi« demantirajo vest, da bi bili prodani. — Hitra vožnja. Iz Berolina poročajo, da so na progi Marienfeld-Zossen včeraj poskušali hitro vožnjo z Siemensovimi vozovi električne železnice. Dosegli so hitrost 201 kilometer na uro. Električna železnica med Kolinom in Berolinom bo vozila na uro s hitrostjo 175 kilometrov ter bo prevozila to progo v treh urah. — Iz Benetk poročajo, da nameravajo ondi napraviti še en most, ki bi vezal Benetke s trdno zemljo. — Poneveril je poštni ekspedijent v Kostellcu na Čškem Mareš 50.000 kron. — Sestane avstrijskih zdravniških zbornic se vrši še dni v Lincu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 7. oktobra. Danes je cesar sprejel v avdijenci K. S. Szella. Avdijenca je trajala od 11. do 1. ure. Po avdijenci je dejal Szell, da je vladar hotel od njega poročilo o položaju na Ogrskem in da je podal vladarju tako poročilo.

Dunaj, 7. oktobra. Dvorni kapelnik Karol Brückner si je danes z britvijo prerezal vrat.

Budimpešta, 7. okt. Nekateri listi priobčujejo še ne potrjene vesti, da so romunski demon. včeraj streljali na madjarske vojake, ne da bi za to čakali povelja. Nek častnik je trgovcu Aleksa presekao glavo. Dva vojaka sta nevarno ranjena.

Szegedin, 7. oktobra. Razburjenje se še ni poglobilo. Ko se je razširila vest, da pride iz Temešvara v pomnoženje posadke polk vojakov, je na stotine ljudi šlo pred kolodvor. Na poti na kolodvor je množica pobila nekemu stotniku okna. Množici nasproti so prišli honvedi, katerih stotnik je ukazal, nabasati puške in streljati takoj, kadar pade kak kamen. Posredovanju mestnega glavarja se je posrečilo, napraviti za nekaj časa red. Vlak iz Temešvara ni pripeljal vojakov. Množica je demonstrirala potem po mestu. Ob 2. uri po noči bi skoro prišlo do ostrih bojov mej vojaštvom in demonstranti. Se-le ob 3. uri zjutraj je nastal mir po mestu. Vojaštvo in policija hodi po mestu.

Zagreb, 7. okt. Kakor poročajo, je hrvatska drž. delegacija protestirala proti v inkompatibilitetnem odseku z enim glasom izrečenem sklepu o inkompatibiliteti hrvatskega ministra Tomasića ter vidi v tem kršenje nagodbe in kršenje prava hrvatskega sabora.

Darmstadt, 7. okt. Včeraj popoldne se je vršila civilna poroka princa Andreja grškega z princezino Alico Battenberško.

London, 7. oktobra. Laški kralj pride na Angleško 17. novembra.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Veterevi.	Nebo	Podoba v 24 urah v mm.
6. 9. svod.	737.7	16.2	brezvetr.	skoro obl.	
7. 7. zjutr.	737.5	12.8	sr. svzh.	del. obl.	0.0
2. popol.	736.6	21.9	sr. zah.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 17.8°, normale 12.0°.

Dunajska borza

dne 6. oktobra

Skupni državni dolg v notah	100.—
Skupni državni dolg v srebru	99.95
Avstrijska zlata renta 4%	119.55
Avstrijska krona renta 4%	100.—
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91.50
Ogrska zlata renta 4%	118.20
Ogrska krona renta 4%	97.75
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89.10
Avstro-ogrsko bančne delnice	15.70
Kreditne delnice	651.50
London vista	239.37 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v	117.30
20 mark	23.48
20 frankov	19.62 1/2
Italijanski bankovci	95.10
0. kr. cekini	11.34

Rogaški napravi ték, pospešuje prebavljanje, „templjev vrelec“ urajuje pretvor.

1322 1—1

1319 1—1

Ivan in Ivana Pečnik naznanjava prijateljcem in znancem žalostnim srcem, da se je najina najmlajša, 1 1/2 leta stara hčerka, iskreno ljubljena

Pavelca

danes popoldne ob 5. uri preselila iz doline solz v boljše domovino, v sveta nebesa. Ljubeznjiva hčerka, prosí pri Bogu za svoje stariše, bratce in sestrice!

Stožice, 6. oktobra 1903.

Poziv.

Osebo, katera je od 2. do 5 t. m. pri mojem šefu izjavila, da sem se jaz pripeljal z neko žensko v svoje stanovanje, potem pa svojo soprogo do krvi pretepel, tako, da drugi dan ni mogla iti v tobačno tovarno na delo, naj mi to dokaže, sicer bodem postopal sodnijskim potom.

Bož. Salloker,

1320 1—1 odvetniški uradnik v Ljubljani.

Mlad trgovski pomočnik

za trgovino s mešaním blagom, večš slovenskega in nemškega jezika,

želi s 15. novembrom premeniti sedanjo službo.

Natančneje se izve pri upravnistvu „Slovenca“.

1321 2—1

Angeljnovo milo
Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-57

sta najbolj koristni
štedilni mili
za hišno rabo.
Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann
izdelovatelj mila
in čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

Vino

po posredovanju preskuševalne kleti se toči
v gostilni pri „zlati ribi“

Čviček iz kleti gospe Hočevar v Krškem, Burgundec, iz kleti gospe Ferjančič na Slapu in tudi pristni Bixeljec.

Kuhinja priznana dobra.

1251 8-5

Franc Rozman.

VALENTIN GOLOB

(preje Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg 10

priporoča svojo veliko zalogo

pristne pozlačenih

nadgrobnih križev

po najnižjih cenah.

Ceniki na zahtevo brezplačno.

1295 3-3

Izpraznjena je služba
cerkvenika in organista

v St. Lambertu, p. Sava i. ž. Rokodelci
imajo prednost; nastop takoj.

Župni urad v St. Lambertu,
dné 4. oktobra 1903.

Josip Plantarič,

1316 3-1

župnik.

Oskrbnik

za večje posestvo

star 35 let, ki se dobro razume na živino,
poljedelstvo, na lesno trgovino ter
gozdno gospodarstvo, želi vstopiti v pri-
merno službo. 1291 3-3
Pojasnila daje naše uredništvo.

Barve za učence

ima v največji iz-
beri v zalogi trdka
BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske
ulice. 524 19 11-2
Vnanja naročila proti povzetju.

ANTON PRESKER

1357 56

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ciril-Methodove biškote

zantevajte slovenski rodoljubi v
vsaki prodajalni in pekarni. Ti
piškoti so najboljši.

Naročila sprejema družbin založnik S.
H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

Vsak petek in postni dan velika izbira

svežih morskih rib.

Ob vsakem dnevnem času žive postrvi in šeuhe.

Rastlinska maščoba kg. po 68. kr.

Bogata zaloga vin v buteljkah, šampanjca, konjaka, ruma, čaja in pe-
civa za čaj po najnižjih cenah

J. C. Praunseiss

eksportna trgovina s specerijo, delikatesami in kranjskimi klobasami
z vinom in pivotočem. 1239 6-5

Nove zboljšane
gramofone

z glasovno-, ročno- in varstveno
omarico, zelo priljubljeno med
duhovščino, po društvi in med
zasebniki.

Gramofon

avtomate

za gostilne zelo pridobitne
prodajam tudi na obroke.

Imam veliko zalogo, najnovejše plošče, katere zamenjujem za stare.

Vnanja naročila se rešujejo z obratno pošto.

1079 50-14

Rudolf Weber, urar
v Ljubljani, stari trg 16.

Popravila sprejemajo se v obeh trgovinah.

Naznanilo.

Otvoritev velike na novo urejene trgovine ur, zlatenine, srebr-
nine, živalnih strojev, bicikeljnov itd.

Franc Čuden

urar v Ljubljani

Prešernove ulice nasproti frančiškanskega samostana, filijalka v prejšnji
trgovini na Glavnem trgu.

Vsled nasveta ravnateljstva delniške družbe združenih tovarn ur „Union“
v Brelu in Genovi v Svici, prisiljen sem bil kot član iste družbe preskrbeti
si večji lokal, da zamorem njihove izdelke slavnemu občinstvu v obilnem
razporostreiti, ker umevno je tem večja izbira tem lažja in cenejša postrežba.

Zatorej prizadjal sem si mnogo, da sem mojo novo trgovino, okrasil s
toliko bogato zalogo kakoršne še ni bilo videti v tej stroki do danes.

Posebno opozarjam slehernega na okusno izberko še nad 150 komadov
obešenih stenskih pendel ur v najmodernejših, lepo rezanih omaricah z raz-
ličnim bitjem k vsaki hišni opravi prikladne.

Prilicno omenim tudi, da se mi je posrečilo nakupiti jako ugodno večje
partije brilantov, diamantov in drugih dragocenih kamnov, vdelenih v vsa-
kovrstnih oblikah, jako veliko zlatenine, srebrnine, ur in drugo tako, da se
lahko z vsakim glede zaloge meriti zamorem.

Za obilen poset in obisk se priporoča gornji.

1292 2

Ceniki brezplačni in poštne prosti.

Najnižje cene

Zalagatelj

c. kr.
državnih uradnikov

Največja izbira

Kožuhovina

mufov, koljerjev,
ovratnikov, čepic

Najnovejše in naj-
boljše

1293 10-3

Najnovejše

krasni modni klo-
buki

za dame in deklice

žalni klobuki

klobuki se spreje-
majo tudi v moder-
niziranje.

Rokovice

za gospode, dame
in ofroke

glace, iz srnlne
trico in sukna

Žamet

za bluze meter K 1'50
in višje

Pliš, svileni črmet
svilenoblažo
v vseh barvah

Nagrobni venci
in frakovl za vence.

Najnovejši

Naravni venci
krasni in po ceni.

Karol

Recknagel

Ljubljana.

Trgovina za lišp,
modno blago in na-
grobne vence. Mesni
trg 24.

Trgovina s klobuki
za dame. Mesni
trg 3.

Naročajte **izborna ljubljansko delniško pivo**

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.